

Egészségügy

Tájékoztatók

A fejtetvességről

Tájékoztatás a gyermek jogairól

Iskola-egészségügyi ellátás

Szűrővizsgálati értesítő szülőknek

Oltás előtti információk

Kréta IER használata

Elérhetőség

A Fejtetvességről

A fejtetű és a fejtetvesség elleni védekezés gyermekközösségekben

A fejtetvesség előfordulása a gyermekközösségekben (elsősorban az általános iskolákban, de esetenként az óvodákban és bölcsődékben is) évről-évre visszatérő jelenség. Jelen tájékoztató röviden összefoglalja a fejtetvességgel kapcsolatos legfontosabb ismereteket és a védekezés lehetőségeit.

Megjelenés,

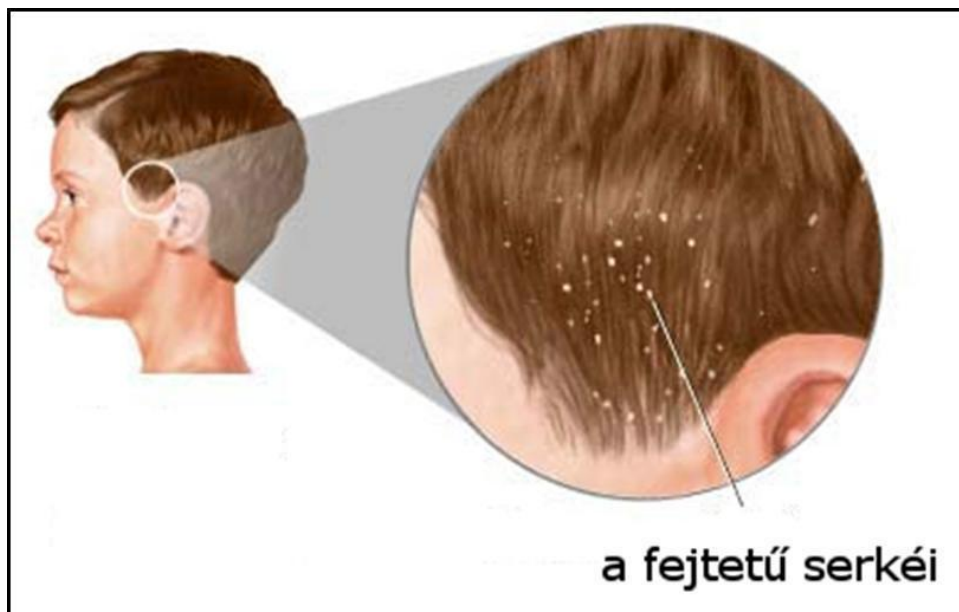
életmód

A fejtetű (*Pediculus humanus capitis*) szárnyatlan, szürke-világossárga kültakarójú, vérrel teleszívott állapotban piros, később feketés színű, 2-4 mm nagyságú, ovális alakú rovar. Feje ötszög alakú, csápjai rövidek, szájszerve a vérszívásra módosult szipóka.



kifejlett fejtetű

Egyedfejlődése során a petéből kikelő lárvát két további, fokozatosan növekvő nagyságú lárvastádium követi, végül az utolsó vedléssel jelennek meg az ivarérett, szaporodóképes tetvek. Minden lárvaalak és a kifejlett tetű is kizárólag emberi vérrel táplálkozik, naponta 6-12 alkalommal. Ovális alakú petéit – amelyet serkének nevezünk – erős cementanyaggal, szorosan a hajszálak tövéhez ragasztja. **A legtöbb serke rendszerint a halánték- és tarkótájon található.**



A serke a hajsál növekedésével a hajas fejbőrtől eltávolodik, elhelyezkedéséből tehát az eltetvesedés időpontjára következtetni lehet. A serkéből a lárvák 7-8 nap alatt kelnek ki. Általában egy-egy fejen – ha csak nem nagyon elhanyagolt – ritkán van 5-102 kifejlett tetűnél több. Igen fejlett kapaszkodási ösztönük van, karmaik bicskaszerűen csukhatók vissza a lábszárra, így vérszívás idején szinte letéphetetlenül rögzítik magukat. Ártalmuk elsősorban a viszketés és vakarózás, amely felsebzi a bőrt és ennek következtében másodlagos bőrgyulladás alakulhat ki. A fejtetű fertőző betegséget nem terjeszt.

Terjedés

A fejtetű **elsősorban közvetlen érintkezés útján terjed**, leggyakrabban úgy, hogy játék közben a gyerekek feje egymáshoz ér. Azonban egyik személyről a másikra bizonyos, **közösen használható tárgyakkal (pl. sapkával, fésűvel, hajkefével) is átvihető**. A gyermekközösségek mellett a családtagok között is könnyen terjednek, „cserélődhetnek” a tetvek: gyermekektől a szülők, a testvérek és az egyéb

családtagok is fertőződhetnek, akik a fejtetűt megint továbbadhatják. A terjedési mechanizmus ismerete a célzott és hatékony védekezés elengedhetetlen feltétele!

Felderítés

Fejtetvesség gyanúja esetén célzott felderítést kell végezni: a haját lazán válasszuk szét, és elsősorban a fülek körüli, valamint tarkótájéki területet kell gondosan megvizsgálni. Mivel a mozgó alakok (lárvák, imágók) a kereséskor könnyen eltűnhetnek a hajsálak között, ezért érdemesebb a hajsálakhoz rögzített serkéket keresnünk. A serkét a fehér és piszkos sárga közötti szín jellemzi, míg az élő tetvek színe a fogyasztott vértáplálék mennyiségétől függően a világossárga és a sötét bordó között változhat. Az ápolatlan hajban való keresés, illetve a korpától való elkülönítés nehezítheti a feladatot. **Az életképes serke (tehát az a pete, amelyben embrionális fejlődés zajlik) a két köröm között összenyomva pattanó hangot ad, míg az elpusztult, illetve üres serketoknál ez már nem tapasztalható.** A fejtetvesség vizsgálatát kézi nagyító használata megkönnyíti.

Védekezés

Irtás

Az elpusztításukra alkalmas tetűirtó szerek a gyógyszerárban, esetleg a drogériákban vásárolhatók meg. **A megvásárolt irtószert minden esetben a címkén lévő használati utasítás szerint, nagy gondossággal alkalmazzuk!** A címkén feltüntetett hatás kizárólag az Országos Tisztifőorvosi Hivatal által engedélyezett, OTH engedélyszámmal ellátott, az Országos Epidemiológiai Központ által hatástani szempontból bevizsgált tetűirtó szerek esetén garantálható. Az említett készítmények hatása vegyi úton érvényesül, és mind a mozgó alakokat, mind a tetveket (készítményenként különböző időtartam alatt) biztosan elpusztítják. Az engedélyezett tetűirtószereket kétféle módon bedörzsöléssel és bekenéssel alkalmazhatjuk. **(1)**

Bedörzsölés

Erre a **NITTYFOR** és a **PEDEX tetűirtó hajszesz** alkalmas, amivel a hajás fejbőrt és a haját gondosan át kell nedvesíteni. A felvitt készítményt megszáradásig (kb. 5-15 perc) hagyjuk a hajon. A behatási idő alatt a mozgó tetvek és a serkék is elpusztulnak. A fenti időtartam elteltével, samponnal végezzünk hajmosást és az elpusztult tetveket a mosóvízzel távolítsuk el. **(2)**

Bekenés

Az erre alkalmas tetűirtó készítmények alkalmazási módja eltérő.

- A **NITTYFOR tetűirtó hajkrém** és a **NIX tetűirtó szer** felhasználásakor, a kezelés előtt a szokásos módon, samponnal mossunk haját, majd alaposan öblítsük le és töröljük meg úgy, hogy nedves maradjon. A tetűirtó szert juttassuk a nedves hajra olyan mennyiségben, hogy az a haját és a hajás fejbőrt teljesen beborítsa. A készítményt 10 (**NIX**), illetve 15 (**NITTYFOR**) perc múlva gondosan öblítsük le.
- A **NOVOPED tetűirtó hajszesz** alkalmazásakor a készítménnyel a száraz haját és a hajás fejbőrt (különös figyelemmel a fül mögötti és a tarkótáji területre) gondosan nedvesítsük át, majd száradás után hagyjuk legalább 6 órán (!) keresztül a fejen. A hosszú behatási idő miatt a kezelést célszerű lefekvés előtt elvégezni. Ezt követően a szokásos módon, samponnal mossunk haját. A

kezeléstől elpusztult tetveket és serkéket, hajmosás után, a még nedves hajról távolítsuk el.

- A **PARASIDOSE tetűirtó sampon** felhasználásakor pedig a haját nedvesítsük be, majd a samponnal mossunk haját, és a képződő habot hagyjuk a hajon 3 percig. Ezt követően a habot bő vízzel mossuk le, és a haját szárítsuk meg. Mivel a tetűmentesség e készítmény esetén kizárólag többszöri hajmosással biztosítható, ezért még két alkalommal (először 3-4, majd másodszor 7-8 nappal az első kezelés után) a tetűirtó samponnal végezzünk ismételt hajmosást.

Minden tetűirtó szer alkalmazásakor betartandó:

Ügyelni kell arra, hogy a tetűirtó szer ne kerüljön a szembe, mert kötőhártya gyulladást okozhat. A gyermek csukott szemét vattával kell védeni, és amennyiben mégis véletlenül a szembe jut, vagy a nyálkahártyára kerül, bő, tiszta vízzel el kell távolítani. Kisebbedett bőrfelületre nem szabad alkalmazni. A tetűirtó szeres kezeléstől elpusztult serkéket a gyermek hajáról távolítsuk el, ugyanis a serkementesség jelzi, hogy a kezelés során gondosan jártunk el. Mivel a serkék a hajszálahoz cementszerű anyaggal rögzülnek, az elpusztult serkék eltávolítása gyakran nem könnyű. Az elhalt serkék eltávolítását ecetbe mártott sűrűfésűvel végezzük, vagy a serkét a hajszálról két körünkkel, esetleg csipesszel húzzuk le, vagy egyszerűen vágjuk le a hajszálat. A fésűn, kefén található fejtetvek néhány perces forró vízbe mártással, a sapkán levők pedig mosással pusztíthatók el.

Megelőzés

- A **NITTYFOR** és a **PEDEX tetűirtó hajszesz** erre is megfelelő. Ilyen célra alkalmazásuk akkor javasolható, ha a fejtetűvel történő újrafertőződés veszélye pl. egy gyermekközösségben fennáll. Megelőzés céljára a készítményt hajmosás után használjuk, és azt a hajon, a száradás után, hagyjuk rajta. A készítmény tetűirtó hatását a következő fejmosásig (akár hetekig!) megőrzi, és a hajra rákerülő fejtetveket még azok megtelepedése, elszaporodása előtt biztosan elpusztítja. Szükség szerint a hajszeszes kezelés minden hajmosás után megismételhető.
- A **PARANIT** és a **PARASIDOSE fejtetű-riasztó aeroszol** felhasználásakor, reggel, a szokásos hajápolást követően a haját, annak hosszának megfelelő mennyiségű készítménnyel 10-15 cm távolságról permetezzük be, majd azt hagyjuk a hajra rászáradni. Hajszáritót ne használjunk. Fejtetvesség közösségi előfordulásának veszélye esetén a kezelést 48 óránként, a gyermek reggeli iskolába indulása előtt, valamint minden hajmosást követően ismételjük meg.

Minden tetűriasztó szer alkalmazásakor betartandó:

Ügyelni kell arra, hogy a készítmény ne kerüljön a szembe, mert kötőhártya gyulladást okozhat. A gyermek csukott szemét vattával kell védeni, és amennyiben mégis véletlenül a szembe jut, vagy a nyálkahártyára kerül, bő, tiszta vízzel el kell távolítani. Kisebbedett bőrfelületre nem szabad alkalmazni.

A megelőzés egyik leghatékonyabb tényezője a szülői gondoskodás!

Vegyük figyelembe, hogy személyes tapasztalataink hiánya miatt gyakran magunk sem vesszük észre, ha a gyermek az óvodából, az iskolából vagy a nyári táborból tetvesen érkezik vissza, ezért a közösségbe tetvesen engedjük el. Ha viszont nem figyelünk fel arra, hogy gyermekünk (különösen a füle körül) gyakran vakarja a fejét, otthon nem fordítunk kellő gondot a rendszeres hajápolásra, a hajmosásra és fésülésre, úgy a hajra került fejtetű könnyen és gyorsan elszaporodhat. Ezért a gyermek tisztálkodásának, fésülködésének rendszeres ellenőrzése nagyon fontos.

Időről-időre vizsgáljuk át a gyermek haját, nincs-e benne élő tetű vagy serke. Ha gyermekünk olyan közösségbe járna, ahol fejtetvességről hallunk, a **NITTYFOR** vagy **PEDEX tetűirtó hajszesz** fejmosás utáni alkalmazása, vagy a **PARANIT** és a **PARASIDOSE fejtetű-riasztó aeroszol** használata biztosan meggátolja a hivatlan vendégek megjelenését és a következő hajmosásig biztosítja a tetűmentességet. Téves hiedelem, hogy a tetvesség csak piszkos, elhanyagolt családokban fordul elő. Vegyük tudomásul, hogy a tetű „demokrata”! Nincs tekintettel korra, nemre beosztásra, rangra és vagyonra, egyszerűen táplálékát, a vért keresi. Fejtetűvel tehát bárki fertőződhet, restellni csak azt kell, ha valaki eltetvesedik, mert nem törődik gyermeke gondozásával. Megkapni tehát nem szégyen, de eltitkolni, nem kezelni, továbbadni és ezzel a közösséget veszélyeztetni nemcsak szégyen, hanem felelőtlenség is.

Gyermekközösségekben a védőnők rendszeres időközönként ellenőrzik a fejtetvességet. Amennyiben az ellenőrző vizsgálatok során az iskola-egészségügyi hálózat gyermeke hajában ismételten tetűt vagy serkét talál, közegészségügyi érdekből a kiszűrt gyermeket név szerint kötelesek jelenteni az illetékes kistérségi intézetnek.

Országos Epidemiológiai Központ, Dezinszekciós és Deratizációs Osztály, 2011. május

Tájékoztatás a gyermek jogairól

Tájékoztatás a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő ez irányú feladatairól, kötelezettségeiről

Az egészségüggyel kapcsolatos társadalmi kötelezettségek az egyén saját és környezete egészségi állapotáért viselt felelősségével együtt biztosítják a lakosság egészségének védelmét és egészségi állapotának javítását.

Mindenki köteles tiszteletben tartani mások jogait egészségük megőrzéséhez és védelméhez, a betegségek megelőzéséhez és a gyógyuláshoz.

(3) Mindenkinek

a) joga van olyan ismeretek megszerzéséhez, amelyek lehetővé teszik számára az egészsége megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos lehetőségei megismerését, valamint megfelelő tájékoztatáson alapuló döntését az egészséggel kapcsolatos kérdésekben,

b) joga van tájékoztatást kapni az egészségügyi szolgáltatók által nyújtott egészségügyi ellátások jellemzőiről, azok elérhetőségéről és az igénybevétel rendjéről, továbbá a betegeket megillető jogokról és azok érvényesíthetőségéről,

c) saját egészségi állapotáért a tőle elvárható módon felelősséggel kell tartoznia,

d) kötelessége tartózkodni minden olyan magatartástól és tevékenységtől, amely a társadalmilag elfogadható kockázati szinten felül, köztudottan mások egészségét veszélyezteti,

e) kötelessége – a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez.

A beteg kötelezettségei

26. § (1) A beteg az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani az erre vonatkozó jogszabályokat és az egészségügyi szolgáltató működési rendjét.

(2) A beteg – amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint az alábbiak szerint együttműködni:

a) tájékoztatni őket mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, a megfelelő kezelési terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez, így különösen minden korábbi betegségéről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről,

b) tájékoztatni őket – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról,

c) az egészségügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) rendeletében foglalt fertőző betegségek esetén megnevezni azon személyeket, akiktől a fertőző betegséget megkaphatta, illetve akiket megfertőzhetett,

d) tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,

e) a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,

f) a gyógyintézet házirendjét betartani,

g) a jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni,

h) jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

(3) A beteg köteles a jogszabály által előírt vagy a jogszabály alapján a szolgáltató által megállapított térítési díjat megfizetni.

27. § (1) A beteg és hozzátartozói jogaik gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait.

(2) A beteg és hozzátartozói jogainak gyakorlása nem sértheti az egészségügyi dolgozóknak törvényben foglalt jogait.

(3) A betegjogok gyakorlásának módját – e törvény keretei között – a szolgáltató működési rendje (gyógyintézet házirendje) szabályozza.

A megelőző ellátások

79. § A betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló ellátások (a továbbiakban: megelőző ellátások) feladata

a) a lakosság fertőző betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozása, szükség esetén kialakítása,

b) az egyes megbetegedések és kórmegelőző állapotok korai felismerését szolgáló szűrővizsgálatok elvégzése, különös tekintettel

ba) a család- és nővédelmi gondozásra,

bc) a mentálhigiénés megelőzésre és gondozásra,

bd) a gyermek- és ifjúság-egészségügyi gondozásra,

be) a jelentősen veszélyeztető fertőző betegségek felkutatására,

bf) a népegészségügyi szempontból jelentős betegségek korai felismerésére,

bg) az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokra;

c) az egyén élet- és munkakörülményeiből adódó lehetséges egészségkárosodások korai felismerése;

d) az egyes – jogszabályban meghatározott – tevékenységekre való egészségi alkalmasság megállapítása;

e) az egészségügyi ellátás során a beteg – az adott ellátással össze nem függő – egyéb betegségeinek korai felismerését célzó vizsgálatok elvégzése;

f) a beteg ellátása során a betegsége várható következményeinek, illetve szövődményeinek korai felismerését célzó vizsgálatok elvégzése;

A szűrővizsgálatok

81. § (1) A szűrővizsgálatok célja a lakosság egészségének védelme és az egyén életminőségének, illetve élettartamának növelése a rejtett betegségek, az egyes betegségeket megelőző kórállapotok, valamint az arra hajlamosító kockázati tényezők korai – lehetőleg panaszmentes – szakaszban történő aktív felkutatásával és felismerésével.

(2) Szűrővizsgálatok a lakosság széles körében életkorhoz kötötten, illetve fertőző megbetegedésekkel kapcsolatosan, valamint egyes idült, nem fertőző betegségekre vonatkozóan az alábbi feltételek együttes fennállása esetén végezhetők:

a) a szűrt betegség gyakori, illetőleg súlyos egészségkárosító hatású és szűrővizsgálattal panaszmentes szakaszban kimutatható,

b) a szűrővizsgálat várhatóan eredményes és egyszerűen kivitelezhető,

c) a szűrést követő hatékony terápia alkalmazásának feltételei adottak.

(3) Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok közül az újszülöttek, valamint a tanköteles kor végéig a gyermekek jogszabályban meghatározott esetben való szűrése kötelező. A szűrővizsgálatra kötelezett kiskorú személy részvételéről a szűrővizsgálaton a törvényes képviselő köteles gondoskodni. Ha e kötelezettségének a törvényes képviselő írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a szűrővizsgálatot elrendeli. A szűrővizsgálatot elrendelő határozat – közegészségügyi vagy járványügyi okból – fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

82. § (1) A betegségek és a kórmegelőző állapotok korai felismerése más ellátáshoz kötődő (a továbbiakban: rutinszerű) vagy célzott szűrővizsgálatokkal történik.

(2) Rutinszerű az egyéb ellátás során elvégzett, az életkori sajátosságokból adódó megbetegedések korai felismerését célzó – külön jogszabályban meghatározott – szűrővizsgálat. A kezelőorvos köteles az egyén életkorához kötött szűrővizsgálatok szükségességére az egyén vagy törvényes képviselője figyelmét felhívni, és

a) a kompetenciájába tartozó vizsgálatokat elvégezni, vagy

b) az egyént a szűrővizsgálat elvégzésére jogosult egészségügyi szolgáltatóhoz utalni.

(3) Célzott a szűrővizsgálat, ha a lakosság egyes kor, nem vagy egyes kockázati tényezők által meghatározott veszélyeztetett csoportjainak szűrésére, illetve egyes népbetegségek felderítésére irányul.

(4) A célzott szűrővizsgálaton való részvételre a szűrés céljának, idejének és helyének pontos megjelölésével, közérthető és mindenki számára hozzáférhető módon kell felhívni az érintett csoportok figyelmét. Amennyiben a szűrésre valamely környezeti tényező következtében veszélyeztetett csoportban kerül sor, a szűrés céljáról, idejéről és helyéről az érintetteket egyénileg is értesíteni kell.

Védőoltások

57. § (1) A védőoltás célja a fertőző betegségekkel szembeni aktív, illetve passzív védettség kialakítása.

(2) A miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében a) életkorhoz kötötten,

b) megbetegedési veszély esetén, illetőleg

c) külföldre történő kiutazás esetén a kiutazó költségén kötelező védőoltás elrendelésének van helye.

(3) A miniszter egyes munkakörökben való foglalkoztatás feltételeként a munkáltató költségére védőoltási kötelezettséget írhat elő.

(4) A védőoltásra nem kötelezett személy kérésére – kiskorú esetében törvényes képviselője hozzájárulásával – orvosilag indokolt esetben védőoltásban részesíthető.

(5) A védőoltással egy tekintet alá esik az egyes fertőző betegségek esetén alkalmazott megelőző gyógyszeres kezelés.

(6) Védőoltás kizárólag az egészségügyi államigazgatási szerv által engedélyezett oltóanyaggal és az engedélyező okiratban szereplő céllal és feltételekkel végezhető.

58. § (1) A kezelőorvos a kötelező védőoltás elhalasztásáról dönt, ha

a) a védőoltásban részesítés a beteg egészségi állapota miatt nem lehetséges, vagy a védőoltás a beteg egészségét vagy meglévő betegségét várhatóan károsan befolyásolná és

b) a védőoltás beadásához fűződő közegészségügyi érdeket nem veszélyeztető időn belül az a) pont szerinti körülmény olyan változása várható, amely a beteg védőoltásban részesítését lehetővé teszi.

(2) Az elhalasztott kötelező védőoltást a halasztásra okot adó körülmény megszűnését követően haladéktalanul pótolni kell.

(3) A kezelőorvos, a beteg vagy a beteg törvényes képviselője a beteg lakóhelye szerint illetékes egészségügyi államigazgatási szervnél kérelmezheti a védőoltás alóli mentesítést, ha

a) a védőoltásban részesítés a beteg egészségi állapota miatt nem lehetséges, vagy a védőoltás a beteg egészségét vagy meglévő betegségét várhatóan károsan befolyásolná, és

b) az a) pont szerinti körülmény változása belátható időn belül nem várható.

(4) A (3) bekezdés szerinti eljárás alatt – annak jogerős befejezéséig – az adott védőoltás vonatkozásában a (7) bekezdés szerinti írásbeli felszólításnak vagy az adott védőoltás elrendelésének nincs helye. Ha a védőoltást korábban már elrendelték, és ezen védőoltás vonatkozásában eljárás indul a (3) bekezdés alapján, akkor a mentesítési eljárás jogerős befejezéséig a védőoltást elrendelő határozat nem hajtható végre. A mentesítési eljárásban a kezelőorvos külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül.

(5) A védőoltásra kötelezett és a védőoltásban részesített személyekről nyilvántartást kell vezetni.

(6) A védőoltás módjáról, céljáról, helyéről és idejéről a védőoltásra kötelezett személyt, illetve törvényes képviselőjét értesíteni kell. A védőoltásra kötelezett kiskorú személy megjelenéséről a törvényes képviselő köteles gondoskodni.

(7) Ha a védőoltás igénybevételére köteles személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a védőoltást elrendeli. Az egészségügyi államigazgatási szerv közvetlen járványveszély fennállása esetén – a veszélyhelyzet szerint meghatározott védőoltások köre tekintetében – a határozatot fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.

(8) A védőoltás megtörténtéről igazolást kell adni.

(9) A védőoltás hatékonyságának megállapítása céljából a beoltott személy orvosi vizsgálata és vizsgálati anyag szolgáltatása rendelhető el.

(10) Ha a védőoltásra kötelezett személy a védőoltás adásával összefüggésben súlyos egészségkárosodást szenved, megrokkann vagy meghal, őt, illetve általa eltartott hozzátartozóját az állam kártalanítja.

(11) A (7) bekezdés alkalmazásában közvetlen járványveszélynek minősül, ha az 57. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti védőoltás késedelme mások életét vagy testi épségét tömegesen, közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

Család- és nővédelmi gondozás

41. § A család- és nővédelmi gondozás célja

a) a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeinek elősegítése a fogamzás előtti gondozás és genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) eszközeivel,

b) megismertetni az egyénnel azokat a családtervezési ismereteket – ideértve a terhességmegszakítással járó veszélyeket is – és fogamzásgátló módszereket, amelyekkel megtervezhetik és elősegíthetik utódaik fogantatását a kívánt számban és időben, hogy a gyermekek minél jobb egészségi állapotban születhessenek meg,

c) a nők biológiai sajátosságaihoz igazodó, fokozott védelmükhöz szükséges összetett megelőzési tevékenység, ideértve a fogamzóképeség előtti, a

termékenységi ciklusok közötti, valamint a fogamzóképes kor utáni egészségvédelmet.

Ifjúság-egészségügyi gondozás

42. § (1) Az ifjúság-egészségügyi gondozás célja a kiskorúak harmonikus testi és lelki fejlődésének elősegítése. Ennek során biztosítani kell

- a) az egészségnevelést,
- b) az életkoruknak megfelelő szűrővizsgálatokat,
- c) az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokat, illetve azok megtörténtének és eredményességének vizsgálatát, továbbá a kampányoltásokat,
- d) a pályaválasztási tanácsadás egészségügyi feladatait,
- e) a beiskolázás előtti vizsgálatokat, a szakmai alkalmasság elbírálását, a szakképzést is nyújtó oktatási intézményekben az időszakos alkalmassági vizsgálatok elvégzését.

(2) Az ifjúság-egészségügyi gondozás speciális feladata

- a) a veleszületett rendellenességgel élők, krónikus megbetegedésben vagy testi, érzékszervi, értelmi fogyatékosokban szenvedők – a háziorvossal történő együttműködésen alapuló – fokozott ellenőrzése, lelki gondozása és az egészséges közösségekbe történő beilleszkedés elősegítése,
- b) az iskolai testneveléssel, könnyített és gyógytestneveléssel, a diáksporttal kapcsolatos egészségügyi feladatok ellátása,
- c) a harmonikus testi és lelki fejlődést veszélyeztető körülmények, alkohol- vagy drogfogyasztás észlelése esetén a szülőkkel és a pedagógusokkal történő konzultáció után tanácsadás biztosítása, szükség esetén intézkedés kezdeményezése.

(3) Az ifjúság-egészségügyi gondozás keretében a) ellenőrizni kell

- aa) a közegészségügyi követelmények érvényesülését az elméleti és gyakorlati képzésre szolgáló helyiségekben, továbbá a szabadtéri foglalkoztatási és rekreációs területeken,
- ab) a bölcsődében, a nevelési-oktatási intézményben folyó étkeztetést,
- ac) a járványügyi előírások betartását,
- ad) az elsősegélynyújtás feltételeinek meglétét,
- ae) alkohol, kábítószer, egyéb pszichotróp anyagok és a dohánytermékek fogyasztására vonatkozó szabályok betartását,
- af) a tanulók pszichológiai állapotát, terhelhetőségét;

b) fertőző megbetegedés esetén meg kell tenni a szükséges járványügyi intézkedéseket;

c) biztosítani kell a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekek és tanulók első orvosi ellátását is.

(4) Az ifjúság-egészségügyi gondozás részét képezi – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – az iskola-egészségügyi ellátás.

(5) Az egészségügyi alapellátás és szakellátás területén működő egészségügyi szolgáltatók feladataik ellátása során kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek egészségét veszélyeztető tényezők megelőzésére, felismerésére és megszüntetésére. Ennek érdekében együttműködnek a közoktatási, a szociális és családsegítő, valamint a gyermekek védelmét ellátó intézményekkel, személyekkel, és szükség esetén megfelelő intézkedést kezdeményeznek.

Az egészségügyi miniszter 19/2009. (VI. 18.) EüM rendelete alapján készült.

Iskola-egészségügyi ellátás

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletének és ellátásának rendszerét, gyakorlatát – a teljes gyermeki közösségre vonatkozóan – az iskola biztosítja.

A feladat ellátására megállapodást köt a Szolgáltatóval. A tanulók ellátását iskolaorvos, védőnő (lehetőség szerint főállású iskolavédőnő), és fogorvos végzi.

Az iskola egészségügyi alapellátás a következő jogszabályok alapján történik:

- 49/2004. ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról
- 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 51/1997. NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és szűrővizsgálatok igazolásáról

Az iskola egészségügyi ellátás az iskola igazgatójával előre egyeztetett munkaterv szerint történik.

A jogszabályba foglalt szűrővizsgálatok 2 évente történnek, az iskolában. Amennyiben a gyermek jogszabályban előírt szűrővizsgálata elmarad, azt jelezni kell a gyermek házi gyermekorvosra, illetve a Gyermekjóléti Központ felé.

Tájékoztatom, hogy a szűrővizsgálatra kötelezett kiskorú személy részvételéről a szűrővizsgálaton a törvényes képviselő köteles gondoskodni. Ha a kötelezettségének a törvényes képviselő írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a szűrővizsgálatot elrendeli.

Az aktuális védőoltásokról a szülők írásos tájékoztatót kapnak, amit aláírva kell visszajuttatni az iskolába. Amennyiben a gyermek kötelező védőoltása megalapozott orvosi indok nélkül – többszöri értesítés ellenére – elmarad, azt az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes intézete felé kell jelezni.

A gyermekek fejtetvesség szűrése negyedévente, ill. szükség szerint történik. Fertőzöttség esetén a szülő írásos értesítést kap, mely alapján köteles gyermekét kezelni. Amennyiben, háromszori értesítés ellenére sem szűnik meg a fejtetvesség, a védőnő köteles jelzést tenni a fertőzöttségről az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes intézete felé.

Minden oktatási intézményben kihelyezésre kerül az egészségügyi szolgáltató elérhetősége, és a rendelési idő.

Szűrővizsgálati értesítő szülőknek

Tisztelt Szülő/Gondviselő!

Tisztelt Szülő/Gondviselő!

Minden páros évfolyamon gyermekének szűrővizsgálat esedékes (26/1997. (XI.3.) NM rendelet alapján). Védőnői és későbbi időpontban orvosi vizsgálat várható, melyek a gyermek fejlődésének nyomon követése, a betegségek korai felismerése és kezelése érdekében szükségesek.

A védőnői szűrővizsgálat kiterjed, a testi fejlődés-, tápláltsági állapot megítélésére, érzékszervek működésének ellenőrzésére (látásélesség, színlátás, hallásszűrés), mozgásszervek vizsgálata (lúdtalp, gerinc), pajzsmirigy tapintása (4. évfolyamtól), vérnyomás vizsgálata.

Ha gyermekének egészségi állapotában változás következett be, vagy krónikus betegsége van, kérem, a legfrissebb szakorvosi leletét juttassa el hozzám, ha eddig még nem tette (ortopédia, szemészet, gégészet - audiológia, pulmonológia, kardiológia stb.)

A védőnői vizsgálat várható időpontjáról a Kréta IER-en keresztül fog értesülni.

Helyszíne: Iskola orvosi szoba

Köszönettel: Libor Éva Iskolavédőnő 06/30/416-2735; 14szentes@gmail.com

Elérhetőségek:

Az iskolát ellátó orvos: Dr. Berényi Katalin

Szentes, Köztársaság u. 27.

[Tel:63/318-813](tel:63318813)

Az iskolát ellátó védőnő: Libor Éva

Elérhető az iskolában: Kedden: 9:00-11:00 óra

E-mail: 14szentes@gmail.com

Telefon: 06-30/416-2735